

καὶ φέρεται μὴ ὁσαύτως γινώσκων, καὶ ὅτι ἂν ἐγύετο, περὶ ταῦτα καὶ ἐνεργεῖ, εἰρήνω.

Κεφάλαιον γ.

ΑΠορίσκει δὲ ἂν τις, πῶς λέγομεν ὅτι δεῖ, τὰ ὑπὸ δίκημα καὶ σφάπροντα, δικάζοις γίνεσθαι τὰ δὲ σφάπροντα, σφάπροντα· εἰ γὰρ καὶ σφάπροιται τὰ δίκημα καὶ τὰ σφάπροντα, ἢ δι εἰσὶ δίκημοι καὶ σφάπροντες, ὡσπερ εἰ τὰ γραμματικὰ καὶ μουσικὰ, γραμματικοὶ καὶ μουσικοὶ. ἢ οὐδὲ ὅτι ἴσῃ τεχνῶν οὕτως ἔχεις ἐνδέχεται γὰρ γραμματικῶν π. ποιῆσαι καὶ ὅτι τύχης, καὶ ἄλλου ὑποδεσμού. τότε οὐκ ἔστι γραμματικός, ἐὰν καὶ γραμματικῶν π. ποιῆσῃ, καὶ γραμματικῶς. αὐτὸ δὲ ὅτι τὸ καὶ πῶς ἐν αὐτῇ γραμματικῶν, ἐπ. οὐδὲ ὁμοίον ὅτιν ὅτι τε ἴσῃ τεχνῶν, καὶ ἴσῃ ἀρετῶν· τὰ ὑπὸ γὰρ ὑπὸ ἴσῃ τεχνῶν γινώσκοντα, τὸ δὲ ἔχει ἐν ἑαυτοῦς. ἀρκεῖ οὖν ταῦτα πῶς ἔχοντα γινώσκοντα· τὰ δὲ καὶ τὰς ἀρετὰς γινώσκοντα, ἐκ ἑαυτῶν πῶς ἔχει, δικάζοις ἢ σφάπροντα καὶ σφάπροντα, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ὁ ποιῶν πῶς ἔχων, καὶ σφάπροντα σφάπροντα ὑπὸ ἑαυτοῦ, καὶ σφάπροντα ὑπὸ ἑαυτοῦ τὸ ἴσῃ ποιῶν, καὶ ἐὰν βεβαίως, καὶ ἀμετακινῶν ἔχων, καὶ σφάπροντα. ταῦτα δὲ, καὶ σφάπροντα τὰς ἄλλας τέχνας ἔχειν, οὐ συναρξομένηται πῶς αὐτὸ τὸ εἰδέναι· καὶ σφάπροντα τὰς ἀρετὰς, τὸ ὑπὸ εἰδέναι, μικρὸν ἢ οὐδὲν ἴσῃ τὰ δὲ ἄλλα, οὐ μικρὸν, ἀλλὰ τὸ πῶς εἰδέναι· ἀπὸ καὶ ἐκ τῆ πολλὰ καὶ σφάπροντα τὰ δίκημα καὶ τὰ σφάπροντα ἀπεργίεται. τὰ ὑπὸ οὐκ σφάπροντα δίκημα καὶ σφάπροντα λέγεται, ὅταν ἢ ποιῶντα, οἷα ἀπὸ δίκημοις ἢ σφάπροντα καὶ σφάπροντα δίκημοις δὲ καὶ σφάπροντα ὅτιν, οὐκ ὁ ταῦτα καὶ σφάπροντα, ἀλλὰ καὶ ὁ ὑπὸ καὶ σφάπροντα, οἷς οἱ δίκημοις καὶ οἱ σφάπροντα καὶ σφάπροντα. οὐ οὐκ λέγει, ὅτι ἐκ τῶν τὰ δίκημα καὶ σφάπροντα ὁ δίκημοις γίνεσθαι καὶ ἐκ τῶν τὰ σφάπροντα, ὁ σφάπροντα ἐκ τῶν μὴ καὶ σφάπροντα πῶς, οὐδὲ ἀπὸ οὐδὲ μελλῶσαις γινώσκοντα ἀγαθός. ἀλλὰ οἱ πολλοὶ ταῦτα ὑπὸ οὐ καὶ σφάπροντα ὅτιν δὲ τὸν λόγον καὶ σφάπροντα, οἶοντα φιλοσοφεῖν, καὶ οὕτως ἔσονται σφάπροντα ὁμοίον π. ποιῶντα τοῖς κέμοισιν, ὅτι ἴσῃ ἑαυτῶν ἀκούοισιν ὑπὸ ὅτιν μελλῶσαι, ποιῶσαι δὲ οὐδὲν ἴσῃ σφάπροντα σφάπροντα. ὡσπερ οὖν οὐδὲ ἐκείνοις εὐ ἔξοισιν τὸ σφάπροντα, οὕτω σφάπροντα ὑπὸ σφάπροντα· οὐδὲ οὕτω πῶς ὑπὸ σφάπροντα, οὕτω φιλοσοφῶντα.

necnon circa eadem operari, ex quibus ortum habet, satis dictum fit.

CAPVT III.

DUbitaret autem quispiam quo modo dicamus iustos, iuxta agendo, temperantia, temperantes effici oportere. nam si agunt iam iusta & temperantia, iusti iam sunt, & temperantes: sicut si grammatica & musica, grammatici & musici iam sunt. An neque in artibus ita res se habeat: quippe, cum possint grammaticum quippiam aliquis facere, vel ex fortuna, vel alio suggerente, tunc tamen erit grammaticus, si & grammaticum aliquid, & grammaticè faciet: hoc est ex grammatica arte, quæ in ipso est. Præterea neque simile hoc est in artibus & virtutibus. quæ enim ab artibus fiunt, id in seipsis habent, quòd bene effectæ sint: satis quidem illud est, ut quoquo modo efficiantur: quæ verò secundum virtutes fiunt, non si aliquo modo ipsa sese habeant, continuo iustè & temperanter aguntur: sed si etiam qui agit, aliquo modo affectus agat: primum quidem, si sciens: deinde, si eligens, atque eligens propter ipsa: tertio si stabili atque immutabili affectu præditus agat. Hæc verò ad alias artes consequendas connumerari non solent, sed ipsa sola cognitio sufficit: ad virtutes autem cognitio parum, vel nihil valet: reliqua non parum, sed multum ac totum conferunt: quippe quæ ex eo etiam comparentur, quòd scèpè iusta & temperantia aguntur. Res igitur iustæ & temperantes dicuntur, cum fuerint tales, quales vir iustus vel temperans ageret, iustus verò vir & temperans est, non qui hæc agit: sed qui etiam ita agit, ut iusti & temperantes solent. rectè igitur ex eo, quòd iusta agit, iustus: & ex eo, quòd temperantia, temperans fieri dicitur, non agendo autem hæc, ne futurum quidem esset, ut bonus quispiam euaderet. Plerique tamen, cum hæc non agant, ad disputationem confugiunt: putantque ita se philosophari, ac probos futuros: qui sanè perinde faciunt, atque ægrotantes, qui, cum medicos diligenter audiant, nihil tamen eorum, quæ ab ipsis mandantur, efficiunt, sicut igitur neque illi corpore vnquam bene valebunt, dum ita curantur, sic neque isti animo, dum ita philosophantur, bene habebunt.

F